

Avskrift.

Originalhandlingen förvaras såsom bilaga C
till BN:s protokoll år 1946 § 22.

2/46

Arboga stad.

Tillhör stadsfullmäktiges i Arboga beslut den
26 oktober 1945, § 134, betygar:

Daniel Ekelund
Stadsfullmäktiges sekr.

Kommunik.- Dept.
Ink.d. 14 DEC.1945

Beskrivning till
förslag till ändring av stadsplanen
för kvarteret Engelbrekt (del av kv. Prestbolet i 1909 års stadsplan)
i Arboga stad.
upprättad i september 1945 och omarbetad i oktober 1945 av
L.R. Arborelius
Stadsarkitekt.

Förslaget är åskådliggjort å bifogade karta med tillhörande stads-
planebestämmelser, upprättade av stadsarkitekt L.R. Arborelius i september
1945 och omarbetade i oktober 1945.

Den för området gällande stadsplanen är fastställd av Kungl. Maj:t den
22 januari 1926. För kvarter Gropgården, liggande sydväst om nu ifråga-
varande område har Kungl. Maj:t den 24 september 1943 fastställt ändring
av stadsplanen.

I kvarteren Harneskmakaren och Gropgården har genom ändringar av stads-
planen fastställts en hushöjd av 3 våningar mot Nygatan under det gällande
stadsplan i övrigt icke tillåter mer än 2 våningar jämte vindsvåning mot
denna gata. I kvarteret Kryddkrämaren söder om kvarter Engelbrekt finnes
uppförd en samrealskola i två våningar men med en hushöjd som överstiger den
för kv. Engelbrekt föreslagna. Det synes för ernående av en tilltalande
stadsbild riktigt att denna högre bebyggelse av Nygatans södra sida motsvaras
av liknande bebyggelse på gatans andra sida. Det nu framlagda förslaget är
ett led i genomförandet av denna tanke. Öster om kv. Engelbrekt ligger
prästgården å en relativt stor tomt varigenom ett i och för sig vackert av-
brott i byggnadslängorna förefinnes. För att uppmjuka övergången till detta
avbrott och samtidigt erhålla en luftigare bebyggelse av kvarteret har 3-
våningsbebyggelsen i kv. Engelbrekt delats på två byggnadskroppar med en
envåningsbyggnad emellan.

Mot Ahllöfsgatan har föreslagits 2-våningsbyggnader i fyra sinsemellan
förskjutna kroppar varigenom mot denna gata skulle ernås en livligare gatu-
bild, som bättre än nu gällande stadsplan ansluter sig till gatans nuvarande
utseende med omväxlande en- och tvåvåningshus avbrutna av helt eller delvis
obebyggda tomter.

Förslaget till stadsplan är utarbetat med anledning av planerad nybe-
byggelse av hela kvarteret. De befintliga byggnader som måste rivas för

Tillhör Kungl. Maj:ts beslut
den 12 januari 1946.

Stockholm i Kommunikationsdepartementet

Ex officio:

Nils Aurén

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

C.-A v. Schéele

Rätt avskrivet betygar:

I tjänsten

Avskrift av förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Engelbrekt
i Arboga (se en av stadsarkitekten L. R. Arborelius i september 1945 upprättad,
i oktober 1945 omarbetad karta).

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostads-, handels- och hantverksändamål.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas. Byggnadsnämnden äger dock medgiva byggnads indragning från grannes tomtgräns, om detta prövas vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret.

§ 4.

Hushöjd.

Å med I, II eller III betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än respektive 4,0, 7,6 och 10,0 meter.

§ 5.

Våningsantal.

Å med I, II eller III betecknat område får byggnad uppföras med högst respektive en, två och tre våningar.

§ 6.

Fönster.

1 mom. Byggnad som förlägges i gräns mot eller indrages från område betecknat med punktprickning må mot nämnda område förses med fönster, oberoende av avstånd till tomtgräns.

2 mom. Byggnad, som förlägges i gräns mot område betecknat med BSI får mot nämnda område förses med fönster på den höjd över angränsande byggnad, som byggnadsnämnden prövar lämpligt.

§ 7.

Takfall.

1 mom. Å med II och III betecknat område får tak givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

2 mom. Å med I betecknat område får tak givas en lutning mot horisontalplanet av högst 5°.

genomförandet av byggnadsprojektet synes icke hava något större kultur-
historiskt värde.

Tillhör Kungl. Maj:ts beslut

den 12 januari 1946.

Stockholm i Kommunikationsdepartementet

Ex officio:

Nils Aurén

Rätt avskrivet betygar:

I tjänsten .

1293
Kommunalborgmästaren

A r b o g a

Ink. - 9 JUL. 1945

Jf D. Nr. 16.

Till

Arboga stads byggnadsnämnd.

Arboga.

Enligt de stadsplanebestämmelser som gälla för tomterna nr. 1 och 3 i kv. Prestbolet får å dessa uppföras tvåvåningsbyggnader till 12 m. djup och 8 m. medelhöjd /mättet från färdig mark till skärningslinjen mellan yttertakyta och yttermurens utsida/ längs de gator, som begränsa tomterna. Dessutom får vinden inredas till $\frac{2}{3}$ av ytan och inom 45° vinklarna från ovannämnda skärningslinjer.

En bestämmelse som den sistnämnda, vilken ofta förekommer, särskilt i äldre saneringsplaner för mindre städers centrala delar, avser dels att ge byggherrarna i dessa centrala delar möjlighet att hårdare utnyttja tomtmarken och på så sätt delvis få kompensation för de högre tomtpriserna i dessa stadsdelar, dels att nybyggelsen skall få mera karaktär av lågbebyggelse än vad fallet blir vid full trevåningsbebyggelse, och således bättre ansluta sig till de delar av den tidigare bebyggelsen - oftast en- och tvåvåningsvillor - som fortfarande kvarstår. Det är således främst estetiska synpunkter, som utgöra motiv för bestämmelsen ifråga. Men skall en vind inredas för bostadsändamål till så stor del av sin yta såsom här är fråga om, medför detta tätt sittande fönsterkupor eller rent av långa sammanhängande sådana och som ge byggnaden ett utseende som mera liknar trevånings- än tvåvåningsbyggnaden trots taklistens låga läge. Då nybebyggelsen på de olika tomterna oftast utföres sammanhängande och mycket ofta dessutom såsom slutna kvartersbebyggelse blir den föga mindre dominerande gentemot den gamla lågbebyggelsen än vad en trevåningsbebyggelse skulle bli förutsatt att gatorna ha eller kunna ges tillräcklig bredd för att hus av den sistnämnda typen få uppföras.

Mot den eventuella vinst som tvåvåningsbebyggelsen med till vissa delar inredd vind kan tänkas ha i estetiskt hänseende genom att bättre ansluta till den gamla bebyggelsen än vad trevåningsbebyggelsen gör står dels att inredningen av vinden med dess fönsterkupor och trassligheter ställa sig föga billigare än utförandet av en hel våning, dels att den kräver mera underhåll och reparation och dels brandrisken då någon skyldighet att utföra yttertaget brandsikkert ej finns.

Dessa olägenheter och kanske då framförallt att brandmyndigheterna äro föga tilltalade av de inredda vindarna med hänsyn till deras eldfarlighet, gör att man mer och mer börjar frångå vindsinredningar i stenhus och i de fall där högre bebyggelse än två våningar av olika orsaker är nödvändig, inför trevåningsbebyggelse även i mindre samhällen och städer.

I Arboga har också, närmast i de två kvarter, som ligga på Nygatans södra sida och åt väster från kvarteret Prestbolet räknat, stadsplanen i samband med den nybebyggelse som förekommit där, ändrats så att trevåningsbebyggelse medgivits. Detta synes också riktigt med hänsyn till Nygatans karaktär av både affirgata och huvudgata. Vid fortsatt sanering av ännu ej påbörjade kvarter längs Nygatan kommer med största sannolikhet de flesta av byggherrarna att begära att få utföra en tredje våning i stället för en till 2/3 inredd vindsvåning.

Då vi nu stå i begrepp att påbörja en nybebyggelse av ovan nämnda tomter i kvart. Prestbolet anse vi oss böra efterhöra byggnadsnämndens inställning till en bebyggelse av tomterna i enlighet med ovan förda diskussion och det bilagda förslaget till ändring av stadsplanen för tomten nr. 1 i kvart. Prestbolet.

Detta förslag upptar trevåningsbebyggelse längs Nygatan, tvåvåningsbebyggelse längs Ahllöfsgatan i båda fallen med ett husdjup av 12 m. Mellan dessa båda byggnadskroppar förlägges längs Margaringatan en 16 m. djup envåningsbyggnad. Den föreslagna byggnadshöjden för respektive en- och två- samt trevåningsbebyggelsen är i samtliga fall den normala vid normala runshöjder. Genom sänkning av rumshöjderna kan i två- och trevåningsbebyggelsen en mindre sänkning av hushöjden ernås. Vi äro villiga att acceptera en sådan ändring därest byggnadsnämnden skulle finna den fördelaktigare ur estetisk synpunkt. Trevåningsbebyggelsen blir med den här föreslagna höjden 1 - 1½ m. lägre än skolbyggnaden på motsatta sidan gatan. En framdragning av byggnaden längs Nygatan till den föreslagna höjden ända fram till Margaringatan synes oss riktig trots att Margaringatans bredd understiger här föreslagen hushöjd då ljusförhållandena där, genom sänkningen av byggnadshöjden för den övriga delen av Margaringatan, måste bli minst lika goda som vid en bebyggelse enligt nu gällande stadsplan. Vid bebyggelsen enligt nu framlagda förslag minskas bruttovåningsytan med c:a 350 kvm. och byggnadsvolymen med c:a 1000 kbm. jämfört med nu gällande stadsplan.

Bilagda ritningar visa ett i enlighet med den föreslagna stadsplaneändringen utformat förslag till bebyggelse för delar av tomten nr. 1.

Under återopande av vad ovan anförts hemställa vi att byggnadsnämnden ville besluta:

att låta utarbeta och fastställa ny stadsplan för kvarteret Prestbolet i princip enligt det framlagda förslaget.

Arboga den 9 juli 1945.

Byggnadsfirman
Samuelsson & Bonnier

Sigv. Samuelsson.

Rätt avskrivet betygar:

I tjänsten